

TỜ TRÌNH

Dự thảo Nghị quyết quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách nhà nước thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững và phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Cà Mau giai đoạn 2026 - 2030 (sau thẩm tra)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân tỉnh Cà Mau

Thực hiện Quyết định số 16/2026/QĐ-TTg ngày 15/4/2026 của Thủ tướng Chính phủ quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách trung ương và tỷ lệ vốn đối ứng của ngân sách địa phương thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững và phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2026 - 2030 (viết tắt là Quyết định số 16/2026/QĐ-TTg), Ủy ban nhân dân tỉnh kính trình Hội đồng nhân dân tỉnh dự thảo Nghị quyết quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách nhà nước thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững và phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Cà Mau giai đoạn 2026 - 2030, cụ thể như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH VĂN BẢN

1. Cơ sở chính trị, pháp lý

Quyết định số 16/QĐ/2026/QĐ-TTg ngày 15 tháng 4 năm 2026 của Thủ tướng Chính phủ quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách trung ương và tỷ lệ vốn đối ứng của ngân sách địa phương thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững và phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2026 - 2030;

Nghị quyết số 164/NQ-HĐND ngày 12 tháng 6 năm 2026 của Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh về việc ban hành Danh mục nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh quy định chi tiết luật, Nghị định của Chính phủ, Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, thông tư của Bộ trưởng.

2. Cơ sở thực tiễn

Theo quy định tại điểm a khoản 5 Điều 9 Quyết định số 16/QĐ/2026/QĐ-TTg, giao trách nhiệm của Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố: “*Căn cứ điều kiện thực tế, nghiên cứu, xây dựng nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ ngân sách nhà nước thực hiện Chương trình giai đoạn 2026 - 2030 trình Hội đồng nhân dân cùng cấp quyết định*”. Do vậy, việc xây dựng Nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh Quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách nhà nước thực

hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững và phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Cà Mau giai đoạn 2026 - 2030 là cần thiết; đồng thời, cần sớm ban hành để kịp thời phân bổ vốn và triển khai các nhiệm vụ đảm bảo tiến độ theo quy định.

II. MỤC ĐÍCH, QUAN ĐIỂM XÂY DỰNG DỰ THẢO VĂN BẢN

1. Mục đích ban hành văn bản

Việc ban hành Nghị quyết quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách nhà nước thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững và phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Cà Mau giai đoạn 2026 - 2030 làm căn cứ để lập kế hoạch trung hạn và hằng năm; phân bổ kế hoạch vốn thực hiện các nội dung của Chương trình và tỷ lệ vốn đối ứng của địa phương; đồng thời căn cứ để quản lý, giám sát, thanh tra, kiểm tra, kiểm toán việc thực hiện kế hoạch của Chương trình.

2. Quan điểm xây dựng dự thảo văn bản

Đảm bảo phù hợp với quy định tại Quyết định số 16/QĐ/2026/QĐ-TTg ngày 15/4/2026 của Thủ tướng Chính phủ.

Đảm bảo tính công khai, minh bạch, đầu tư có trọng tâm, trọng điểm, hiệu quả, bền vững; tập trung ưu tiên ở mức cao nhất cho các xã, ấp đặc biệt khó khăn, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, an toàn khu và hải đảo nhằm tạo chuyển biến rõ nét trong phát triển kinh tế-xã hội, xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững.

Bảo đảm quản lý thống nhất về mục tiêu, cơ chế, chính sách, tiêu chí và định mức phân bổ. Cân đối, bố trí vốn đối ứng từ ngân sách tỉnh giai đoạn 2026 - 2030 bảo đảm mức quy định.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ THẢO VĂN BẢN

Thực hiện Nghị quyết số 164/NQ-HĐND ngày 12/6/2026 của Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh Ban hành Danh mục nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh quy định chi tiết luật, Nghị định của Chính phủ, Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, Thông tư của Bộ trưởng, Ủy ban nhân dân tỉnh đã chỉ đạo Sở Nông nghiệp và Môi trường tham mưu quy trình xây dựng dự thảo văn bản, gồm các nội dung sau:

- Thành lập Tổ soạn thảo, ban hành Quyết định phân công nhiệm vụ thành viên Tổ và xây dựng kế hoạch thực hiện của Tổ soạn thảo.

- Tổ chức xây dựng hồ sơ dự thảo Nghị quyết theo quy định *(1) Dự thảo Tờ trình của Ủy ban nhân dân tỉnh về dự thảo Nghị Quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh; (2) dự thảo Nghị Quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh; (3) Bản so sánh, thuyết minh dự thảo văn bản quy phạm pháp luật Nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh.*

- Hoàn chỉnh hồ sơ dự thảo Nghị quyết và tổ chức lấy ý kiến rộng rãi đơn vị có liên quan *(Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và các thành viên của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh; các sở, ban, ngành, đơn vị cấp tỉnh, Ủy ban nhân dân cấp xã)*, đăng Cổng Thông tin điện tử tỉnh; tổng hợp, nghiên cứu tiếp thu, giải trình ý kiến góp ý và hoàn thiện hồ sơ dự thảo Nghị quyết.

- Đề nghị Sở Tư pháp thẩm định dự thảo Nghị quyết; nghiên cứu tiếp thu, giải trình ý kiến thẩm định của Sở Tư pháp và hoàn thiện Hồ sơ dự thảo Nghị quyết, trình Ủy ban nhân dân tỉnh xem xét.

- Ủy ban nhân dân tỉnh thông qua và trình Hội đồng nhân dân tỉnh (*các Ban của Hội đồng nhân dân tỉnh*) thẩm tra dự thảo Nghị quyết.

IV. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO VĂN BẢN

1. Phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng

1.1. Phạm vi điều chỉnh

Nghị quyết này quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách trung ương và tỷ lệ vốn đối ứng của ngân sách tỉnh thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững và phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số giai đoạn 2026 - 2030 trên địa bàn tỉnh Cà Mau (sau đây gọi tắt là Chương trình), áp dụng cho các năm ngân sách giai đoạn 2026 - 2030 theo điểm a khoản 5 Điều 9 Quyết định số 16/2026/QĐ-TTg quy định tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách trung ương và tỷ lệ vốn đối ứng của ngân sách địa phương thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững và phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi.

1.2. Đối tượng áp dụng

1. Các sở, ban, ngành, đơn vị cấp tỉnh; Ủy ban nhân dân các xã, phường và các đơn vị sử dụng ngân sách nhà nước để thực hiện Chương trình.

2. Cơ quan, tổ chức, cá nhân tham gia hoặc có liên quan đến lập, phê duyệt, tổ chức thực hiện kế hoạch đầu tư công trung hạn và hằng năm, dự toán ngân sách nhà nước hằng năm của Chương trình.

2. Bố cục của dự thảo văn bản

Nghị quyết được xây dựng theo thể thức quy định trực tiếp với bố cục có 08 Điều, cụ thể:

Điều 1. Phạm vi điều chỉnh

Điều 2. Đối tượng áp dụng

Điều 3. Nguyên tắc chung

Điều 4. Tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách trung ương

Điều 5. Tỷ lệ và định mức phân bổ vốn đối ứng ngân sách tỉnh

Điều 6. Nguồn vốn thực hiện

Điều 7. Hiệu lực thi hành

Điều 8. Tổ chức thực hiện

3. Nội dung cơ bản

Dự thảo Nghị quyết quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách trung ương và tỷ lệ vốn đối ứng của ngân sách tỉnh thực hiện Chương

trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững và phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Cà Mau giai đoạn 2026 - 2030, gồm các nội dung cơ bản sau:

- Quy định phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng đối với các cơ quan, đơn vị, địa phương và các tổ chức, cá nhân có liên quan trong việc quản lý, sử dụng vốn thực hiện Chương trình.

- Quy định nguyên tắc phân bổ vốn, bảo đảm đầu tư có trọng tâm, trọng điểm, ưu tiên địa bàn đặc biệt khó khăn, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, xã an toàn khu, xã đảo; bảo đảm phân bổ đúng mục tiêu, đúng đối tượng và bố trí đủ vốn đối ứng của ngân sách tỉnh theo quy định.

- Quy định tiêu chí, hệ số, phương pháp và định mức phân bổ vốn ngân sách trung ương, làm căn cứ xây dựng phương án phân bổ vốn đầu tư phát triển và chi thường xuyên thực hiện Chương trình.

- Quy định tỷ lệ và định mức phân bổ vốn đối ứng của ngân sách tỉnh, nguyên tắc phân bổ nguồn đầu tư phát triển, nguồn chi thường xuyên và trách nhiệm của Ủy ban nhân dân tỉnh trong việc xây dựng phương án phân bổ trình Hội đồng nhân dân tỉnh quyết định.

Riêng đối với quy định tỷ lệ vốn đối ứng ngân sách tỉnh, theo Điều 8 Quyết định số 16/2026/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, tỷ lệ vốn đối ứng ngân sách của địa phương tối thiểu **0,88 lần** tổng vốn ngân sách trung ương hỗ trợ. Được xác định bởi 04 chỉ tiêu sau:

(1) Điểm theo tỷ lệ số bổ sung cân đối/tổng chi cân đối ngân sách địa phương: Tỉnh Cà Mau có tỷ lệ bổ sung cân đối từ ngân sách trung ương là 51,6%¹, đối chiếu theo quy định địa phương nhận bổ sung cân đối từ 50% đến dưới 60%: **80 điểm**.

(2) Điểm theo quy mô số xã (tính đến hết 31 tháng 3 năm 2026): Tỉnh Cà Mau có 55 xã đối chiếu theo quy định địa phương có từ 40 xã đến dưới 60 xã: **-2 điểm**.

(3) Điểm theo tỷ lệ nghèo đa chiều: Tỉnh Cà Mau có tỷ lệ nghèo đa chiều là 2%² (gồm tỷ lệ hộ nghèo là 0,63%, tỷ lệ hộ cận nghèo 1,37%), đối chiếu theo quy định địa phương có tỷ lệ nghèo đa chiều dưới 5%: **5 điểm**.

(4) Điểm theo quy mô dân số dân tộc thiểu số: Tỉnh Cà Mau có 157.473 người là đồng bào DTTS³, đối chiếu theo quy định địa phương có dân số dân tộc thiểu số dưới 200.000 người: **5 điểm**.

Vậy tổng các điểm số trên $(80-2+5+5) = 88$ điểm, tương đương ngân sách đối ứng **0,88 lần**.

- Quy định nguồn vốn thực hiện, hiệu lực thi hành và trách nhiệm tổ chức thực hiện, giám sát việc triển khai Nghị quyết.

¹ Trên cơ sở Nghị quyết số 246/2025/QH15 về phân bổ ngân sách trung ương năm 2026, cách tính lấy số bổ sung cân đối ngân sách từ trung ương cộng với số bổ sung thực hiện cải cách tiền lương chia cho số chi cân đối ngân sách địa phương $(9.272 \text{ tỷ đồng} + 2.206 \text{ tỷ đồng}) / 22.244 \text{ tỷ đồng} = 0,516$ tức là 51,6%

² Quyết định số 02177/QĐ-UBND ngày 19/12/2025 của Ủy ban nhân dân tỉnh phê duyệt kết quả rà soát hộ nghèo năm 2025 trên địa bàn tỉnh Cà Mau

³ Báo cáo số 403/BC-UBND ngày 30/6/2026 của Ủy ban nhân dân tỉnh về tình hình thực hiện Hợp phần thứ 2 Chương trình mục tiêu quốc gia

V. NHỮNG NỘI DUNG BỔ SUNG MỚI SO VỚI DỰ THẢO VĂN BẢN GỬI THẨM ĐỊNH

Để tăng quyền tự chủ cho các địa phương trong việc quản lý, sử dụng vốn thực hiện Chương trình, bổ sung khoản 3 Điều 5 dự thảo Nghị quyết:

“3. Phân cấp cho Hội đồng nhân dân cấp xã quyết định việc phân bổ, điều chỉnh kế hoạch đầu tư công trung hạn, hàng năm vốn đối ứng ngân sách tỉnh chi tiết theo dự án thành phần, danh mục và mức bố trí để thực hiện các dự án, nhiệm vụ của Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững và phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số giai đoạn 2026 - 2030.”

VI. DỰ KIẾN NGUỒN LỰC, ĐIỀU KIỆN BẢO ĐẢM CHO VIỆC THI HÀNH VĂN BẢN VÀ THỜI GIAN TRÌNH THÔNG QUA/BAN HÀNH

1. Dự kiến nguồn lực, điều kiện bảo đảm cho việc thi hành văn bản

Sau khi Hội đồng nhân dân tỉnh thông qua, Ủy ban nhân dân tỉnh có trách nhiệm triển khai thực hiện Nghị quyết này.

Về nguồn lực thực hiện: từ nguồn vốn ngân sách trung ương hỗ trợ và đối ứng ngân sách tỉnh thực hiện Chương trình giai đoạn 2026 - 2030.

2. Thời gian trình thông qua/ban hành

Trình Hội đồng nhân dân tỉnh thông qua tại Kỳ họp thứ năm (chuyên đề).

Trên đây là Tờ trình về dự thảo Nghị quyết quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách nhà nước thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững và phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Cà Mau giai đoạn 2026 - 2030. Tờ trình này thay thế Tờ trình số 569/TTr-UBND ngày 13/7/2026 của Ủy ban nhân dân tỉnh./.

(Gửi kèm theo Dự thảo Nghị quyết và tài liệu có liên quan).

Nơi nhận:

- Như trên;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- Ban Kinh tế - Ngân sách, HĐND tỉnh;
- VP Đoàn ĐBQH và HĐND tỉnh;
- Sở Nông nghiệp và Môi trường;
- Sở Tài chính;
- LĐVP UBND tỉnh;
- Phòng NN-XD;
- Lưu: VT, NN-XD (Nhu_{VBP5/6}), TH92/8.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Lê Văn Sử